

Sudnji dan – dan pravde za vjernike, a kazne za nevjernike i licemjere (Medina)

Hatib: dr. Salah ibn Muhammed el-Budejr

30. džumadel-ula 1443. po Hidžri / 17. decembar 2021.

Neka je hvala Allahu, Koji ljude ponovo oživljava u danu koji će sigurno doći. Neka je hvala Uzvišenom što vidi šta čovjek ispoljava i zna šta u sebi krije. Svjedočim da nema boga osim Allaha, jedinoga, Kome niko nije ravan. Cijelim srcem odbacujući svaku misao i djelo koja su u koliziji s čistim monoteizmom, srcem što priželjkuje da bude spašeno od strahota Sudnjega dana kada nastupe svjedočim da je Muhammed Allahov poslanik. Ko bude slijedio njegov sunnet, pronašao je put spasa. Neka su Allahov mir i spas na njega, njegovu časnu porodicu i vrle ashabe. Salavat i selam na Poslanika može odagnati brige, a grijeha u potpunosti obrisati.

Cijenjeni vjernici, budimo bogobojazni, Allahu pokorni. Bogobojaznima će biti darovana sreća, oni se mogu samo dobru nadati. Budimo bogobojazni, imajući uvijek na umu da ćemo jednog dana ponovo biti oživljeni.

Svaki dan vidimo oko sebe znakove što nam govore da dunjaluk polahko nestaje, tako da je svaki dan tijesna utrka, gdje se nastoje postići najbolji rezultati. Svaki čovjek će prije nego što misli napustiti ovaj prolazni svijet djela odlazeći u vječni dom nagrade ili kazne. Radi toga, nastojmo ponijeti sa sobom najpoželjnija djela. Prava propast je u Vatri skončati, dok je pravi uspjeh u Džennet ući.

Uvijek na umu imajmo Dan polaganja računa kada će svako odgovarati i biti nagrađen ili kažnjen shodno svojim djelima. Nikada ne zaboravimo strahote Sudnjega dana, kada će se Zemlja snažno potresti i kada će promijeniti svoje naličje. Nemojmo dozvoliti da dunjaluk učini da zaboravimo na Sudnji dan, kada će svi biti ponovo oživljeni.

Tog dana Zemlja će se snažno potresti, gotovo da će se početi raspadati, dok će sklad ovog svijeta, uzduž i poprijeko, biti snažno narušen. Tada će ljudi u svim pravcima trčati, svaka dojila zaboravit će dijete što doji. Ljudi, izbezumljeni, pokušat će nekamo se udaljiti, pobjeći od onoga što se dešava, nestati. Ali, ništa ih od Allahove odredbe neće moći zaštititi. Pokušajmo zamisliti prizor kada Uzvišeni odredi da dunjaluk u potpunosti nestane, naredivši meleku da puhne u rog, snažno, donoseći momentalnu smrt. Tada će melek snažno puhnuti, od čega će se sve potresti. Čut će se zastrašujući zvuk od kojeg se krv u venama ledi i od čije strahote će ljudi umrijeti. Melek će puhnuti zatičući ljude na trgovima, kako svoj svakodnevni život vode, po običaju se raspravljaju i prepiru. Zbog čega, kao što Uzvišeni kaže, "neće moći ništa oporučiti, niti se čeljadi svojoj vratiti" (Jasin, 50). Istog trena past će na zemlju mrtvi od jačine strašnog zvuka proizvedenog puhanjem u rog, kao što u Kur'anu stoji: "I u rog će se puhnuti, i umrijet će oni na nebesima i oni na Zemlji, ostat će samo oni koje bude Allah odabrao" (Ez-Zumer, 68). U hadisu je ovo slikovito opisano: "Sudnji dan će nastupiti tako iznenadno a da dvojica ljudi koji su razastrli odjeću (kako bi je jedan prodao drugom) neće uspjeti ni zaključiti kupoprodaju niti će tu odjeću uspjeti smotati. I zaista, Sudnji dan će nastupiti a da čovjek koji je tek pomuzao svoje deve muzare, pomuženo mlijeko neće uspjeti ni okusiti. Također, Sudnji dan će nastupiti a da se čovjek koji je blatom obljepljivao korito svog bunara iz tog korita neće uspjeti ni napiti. Sudnji dan će uistinu nastupiti a da onaj ko je ustima prinio zalogaj taj zalogaj neće uspjeti pojesti." Upravo ovako, svi će mrtvi pasti na zemlju i istog trena dušu ispustiti.

Svaki dio čovjekovog tijela će istruhnuti, izuzev jedne kosti: repnjače. Iz te kosti na Sudnjem danu će čovjek ponovo biti sastavljen. Tog dana će se dotad neviđena čuda dogoditi, strašni prizori će biti viđeni. Nebo će ispucati i rascijepiti se, dijelovi će mu početi padati, boju će promijeniti i neće više biti ni slično nebu koje poznajemo. Zvijezde će popadati, svjetlost svoju će izgubiti. Sunce će sjaj izgubiti, boja će mu nestati i neće više biti na nebu uočljivo. Planine će se s mjesta pokrenuti, bit će zdrobljena i neće više stameno zemlju držati. Mora će se vatrom napuniti, i postati

tamna, voda iz njih će ispariti, a vatra će se rasplamsati. Uzvišeni Allah učinit će da nebesa ostanu smotana, uzet će ih u Svoju desnicu, a potom će povikati: "Ja sam Vladar svega, gdje su sada silnici? Gdje su oholnici?" Potom će učiniti da Zemlja postane smotana, u ljevici Njegovoj, a zatim će povikati: "Ja sam Gospodar svega, gdje su silnici? Gdje su oholi?" Tako će Živi i Vječni jedino postojati, kao što je bio Prvi, ostat će Vječni i Posljednji. Uzvišeni će govoriti: "Ko ima vlast danas?" (Gafir, 16), potom će sam sebi odgovoriti: "Allah, Jedini i Svemoćni!" (Gafir, 16)

Između ovog puhanja u rog i narednog, znaka početka oživljivanja, proći će koliko Uzvišeni odredi. U međuvremenu će Uzvišeni narediti da se kišica spusti s neba, usljed koje će ljudi ponovo izrasti iz mezara u zemlji, kao što biljke izrastu poslije obilne kiše. Istruhle kosti ponovo će se spojiti i razbacani udovi postat će jedno. Zatim će Uzvišeni Allah narediti zaduženom meleku da ponovo puhne u rog, što će biti razlog da sve ponovo bude oživljeno i da mrtvaci iz grobova svojih ustanu. Mrtvaci će oživjeti, nakon što su istruhle kosti bili, da svjedoče strahotama Sudnjeg dana. Svi će, zbunjeno, izbezumljeno, u mjestu nepomično ostati. Zbog strahota tog dana "čovjek će povikati: 'Kuda da se bježi?'" (El-Kijama, 10).

Prvi ko će izaći iz svog mezara bit će poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem. Ljudi će pratiti glas koji poziva da se sakupe radi prisustva polaganju računa. Zemlja će se u potpunosti izmijeniti i nebesa se neće moći prepoznati. Ljudi će biti oživljeni na bijelo-crvenkastoj zemlji, poput hljeba od brašna, gdje nikakvog traga bilo čemu nema. Tad će nastati opći muk, svi će glave pognuti, ponizno osjećajući prisustvo Gospodara svjetova i priznajući Njegovu veličanstvenost. Samo će se pažljivi koraci čuti i šapat pokoje riječi. Uzvišeni Allah će tog dana sakupiti sve ljude, prve i posljednje, na mjestu općeg polaganja računa. Svi će biti okrenuti prema svom Gospodaru, nijedna tajna njihova neće skrivena ostati. "A to je Dan kada će svi ljudi biti sabrani i to je Dan kada će svi biti prisutni." (Hud, 103). To je dan nezapamćenih događaja, velikih i teško izdržljivih strahota. Ljudi će iz svojih mezara ustajati, bos, goli, neosunećeni. "Toga Dana će se svaki čovjek samo o sebi brinuti." (Abese, 37)

Ovi prizori će jako teško pasti onima koji nisu vjerovali, osjećat će zbog toga tjeskobu i strah, proživljavajući Božije davanje koje ljudska čula ne mogu izdržati.

Poslanici, iskreni vjernici, pokorni Allahovi robovi i prvaci među stvorenjima bit će odjeveni tog dana. Prvi koji će biti odjeven na Sudnjem danu je poslanik Ibrahim, alejhis-selam. Sudnjem danu će posvjedočiti svi, pokorni i nepokorni, stanovnici nebesa i Zemlje, svi meleki, svi poslanici, te sva druga stvorenja: ljudi, džini, ptice, zvijeri i ostale životinje. Tog dana će novorođenčad osijedjeti, zbog strašnih prizora koje će doživjeti. U tom danu će se polagati račun za sva počinjena djela i svako će biti nagrađen shodno svojim djelima.

Sunce će se spustiti neposredno iznad glava stvorenja, samo na jednu milju ili dvije, topeći sve što je blizu, tako da će ljudi plivati u svome znoju shodno svojim djelima. Nekima će znoj biti do članaka, nekima do koljena, drugima do struka, a određeni će se gušiti u svome znoju. Posebni ljudi bit će u hladu Gospodarovog prijestolja, što će ih štiti od ogromne vrućine, strašnih prizora i neprijatnog daha drugih ljudi. Među takvima će biti pravedni vladar; mladić koji je odrastao čineći pokornosti svome Gospodaru, čovjek čije je srce vezano za džamije, dvojica koja su se zavoljela isključivo u Allahovo ime, u ime Koga se sastajše i rastajše, čovjek koga na grijeh pozva lijepa i ugledna žena, ali je on odbi rekavši: "Ja se, zaista, Allaha bojim", čovjek koji je tajno udjeljivao do te mjere da mu lijeva ruka ne bi znala šta je desna udijelila, kao i čovjek čije oči suze preplaviše kada se u samoći Allaha sjeti.

Tog dana ljudi će dugo stajati, gužva će biti ogromna, vrućina prevelika, a žeđ i briga nepodnošljive. U tim teškim kijametskim trenucima Uzvišeni će podariti da se Havd (vrelo) Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, ukaže. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, svoj Havd opisuje: "Veličina mog Havda je kao udaljenost hoda jednog mjeseca, uglovi su mu pravi, voda mu je bjelja od mlijeka, miris ljepši od miska, a posude okačene na njemu brojne su kao zvijezde. Čovjek će biti izvučen iz mase koja je pohrlila prema Havdu, tad će Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, povikati: 'Bože, on je iz mog ummeta!' Bit će mu rečeno: 'Ti ne znaš šta su oni radili poslije tebe!'" (Muttefekun alejhi)

Svakom poslaniku bit će pokazano njegovo vrelo, odakle će se napiti pokorni vjernici iz njegovog naroda. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, kaže: "Svaki poslanik imat će svoje vrelo. Oni će se međusobno hvaliti na kojem vrelu više ljudi ima. Nadam se da će na mom vrelu biti najviše ljudi." (Tirmizi)

Ljudima će iskušenje postati neizdrživo, nakon što su dugo stajali u teškim uslovima, čekajući da ih Uzvišeni pogleda. Ljudi će doći u nepodnošljivo, psihičko i fizičko, stanje. Reći će jedni drugima: "Zar ne vidite u kakvom ste stanju? Zar nećemo potražiti nekog da se zauzme za nas pred Gospodarom?" Neki će reći: "Tražite Adema!" Naći će Adema, potom Ibrahima, a zatim i Musaa, neka su Božiji mir nad njima. Svaki poslanik će im odgovoriti: "Nisam dorastao tome." Upitat će i Isaa, alejhis-selam, a on će im reći: "Nisam dorastao tome. Potražite Muhammeda." Oni će se zaputiti Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem, kako bi ga upitali da se zauzme ispred svih stvorenja pred Gospodarom da naredi da počne polaganje računa. Zatražit će to od najboljeg među Ademovim sinovima i najvećeg šefadžije. Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem, nagovještava: "Obratit će mi se, a ja ću im reći: 'Ja sam pravi za to.' Zatražit ću dozvolu da stanem pred Gospodara, bit će mi dopušteno. Uzvišeni će me nadahnuti riječima kojima ću Mu hvalu izraziti. Izgovorit ću riječi hvale, a potom pasti na sedždu Uzvišenom. Bit će mi rečeno: 'Muhammede, glavu podigni. Reci, tvoje riječi će se čuti. Pitaj, bit će ti udovoljeno. Zauzmi se, bit će ti uslišano.' Reći ću: 'Gospodaru moj, moj ummet, moj ummet!' Bit će mi rečeno: 'Muhammede, iz svoga ummeta ljude koje ne trebaju polagati račun uvedi na najdesnija džennetska vrata. Ostala vrata dijelit će s drugim ljudima.'" Ovo će biti prvi šefat, a ujedno i najveći. Ovo je posebno uzvišeno mjesto koje Uzvišeni darova svom Poslaniku. Nakon toga, Gospodar svjetova, džellešanuhu, po Svojoj volji naredit će da se svede račun među stvorenjima. Meleki će u nanizanim redovima stajati pred Uzvišenim.

Kada se Stvoritelj, džellešanuhu, otkrije stvorenjima označivši početak polaganja računa, Zemlja će svjetlošću Gospodara svoga zasjati. Ljudska djela bit će izložena, a Knjiga postavljena, u kojoj je sadržano svako djelo, i veliko i malo, i znatno i neznatno, sve do same trunčice. Nijedan grijeh, ma koliko bezazlen bio, nijedno

djelo, ma koliko bilo sitno, neće biti izostavljeno. Sve što je bilo skriveno, velom tajnosti obavijeno, u dubini ljudskog srca zakopano – bit će na vidjelo izneseno. Svi ljudi, svih nacija i vjera, ponizno će pasti na koljena od strahota na Sudnjem danu. Neki će istupiti pred Allahom, priznati sve grijehе i biti ubijeđeni da su propali, ali će im Uzvišeni poručiti: “Robe moj, tvoje grijehе sam na dunjaluku sakrio, a danas ti ih praštam.” Knjigu svojih dijela će u desnu ruku dobiti, zbog čega će biti jako sretan, ni od koga sreću neće moći sakriti. Svakom koga sretne govorit će: “Evo vam, čitajte knjigu moju, ja sam čvrsto vjerovao da ću račun svoj polagati.’ I on će biti u životu zadovoljnom, u Džennetu predivnom!” (El-Hakka, 19–22). Neka je uzvišen Gospodar svjetova! Kakva li će samo to pobjeda biti! Lagodan život u lijepom Džennetu gdje su dvorci ogromni, lijepe hurije, domovi spokojni, a sreća vječna. Molim Uzvišenog Allaha da nam, zajedno, podari da budemo od stanovnika Dženneta.

Poštovani vjernici, na Sudnjem danu bit će postavljena vaga. Svako djelo, dobro ili loše, makar kao trun bilo, imat će svoju težinu. Pravedni Vlarar će shodno djelima donijeti presudu stvorenjima. Uzvišeni i Svevišnji Gospodar naredit će: “Ko se nečemu klanjao, neka ga sada slijedi.” Tako će oni što su se klanjali Suncu, slijediti ga; oni što su se klanjali Mjesecu, slijediti ga, a oni što su se klanjali kumirima, slijediti ih. Potom će se oni obratiti Gospodaru: “Gospodaru naš, ožednjeli smo, napoji nas!” Bit će im rečeno: “Zar se nećete u Džehennem spustiti?” Tada će biti primorani ići prema Vatri, poput mnogobrojnog krda, jedni po drugima će gaziti. S litice će u Džehennem pasti, u duboku vatru u kojoj sve izgara.

Nakon ovoga ostat će samo oni koji su se klanjali Uzvišenom Allahu, odnosno pokorni i grešnici. Uzvišeni Allah će dati da postane još više nepodnošljivo, tada će biti dopušteno svima koji su svojevóljno na dunjaluku činili sedždu Allahu da na tlo padnu, dok će to biti onemogućeno onima što se činili sedždu licemjerno zarad drugih, tako što će im leđa ostati nepomična pretvorivši se u jedan dio. Svaki put kada krenu učiniti sedždu, izvrnut će se na leđa.

Zatim će sirat-ćuprija biti postavljena iznad Džehennema. Spustit će se gluhi mrak tako da ljudi neće vidjeti ćupriju, štaviše neće vidjeti prst pred okom. Ipak, vjernicima će biti darovano jako svjetlo, kao nagrada i privilegija, tako da će jasno vidjeti ćupriju. Svako će imati svjetlosti shodno svojim djelima. Tada će se licemjeri i licemjerke obratiti vjernicima riječima: “Pričekajte nas da se svjetlom vašim poslužimo!” Pričekajte da se i mi spasimo makar djelićem svjetlosti koji vi imate, makar da vidimo kamo naredni korak idemo. Ali će im, ljutito i cinično, biti rečeno: “Vratite se natrag, pa drugo svjetlo potražite!” (El-Hadid, 13). Oni će se vratiti, ali nikakvo svjetlo neće pronaći. Shvatit će da su prevareni, zbog toga što su na dunjaluku mislili da mogu prevariti Allaha, Poslanika i vjernike. Postat će ubijedeni da se njihovi pokušaji prevare moraju platiti, tako što će iskusiti poniženje i najveći gubitak na Sudnjem dan. Ove dvije skupine, vjernici i licemjeri, bit će razdvojeni pregradom, neprobojnom, koja vrata ima. Unutar pregrade bit će “milost”, odnosno Džennet, a izvan nje bit će “patnja”, odnosno Džehennem. Izvan pregrade ostat će licemjeri koji će padati i biti bacani u Vatru.

Preko sirat-ćuprije isključivo će preći vjernici. S nje je vrlo lahko pasti. Na njoj su željezne kuke i oštre udice poput trnja. Samo Allah zna kolike su i koliko ih ima. Neki ljudi će se okliznuti, neki posrnuti, neke će meleki, čuvari Džehennema, pokušati oboriti. Neko će uspjeti preći bez problema, neko s ogrebotinama, a neko će naglavačke u Džehennem pasti. Kako li je samo to strašan prizor! Koliko će samo teško biti spasiti se, koliko će snage trebati da se pređe!

Naš poslanik Muhammed, sallallahu alejhi ve sellem, prvi će uspješno preći sirat-ćupriju, a poslije njega preći će i njegov narod. Tada će samo poslanici moći nešto reći, a oni će samo ponavljati dovu: “Gospodaru naš, podari spas! Spas nam podari!” Kada se vjernici spase od Vatre, tako što pređu preko sirat-ćuprije, te uspiju do kapija Dženneta doći, bit će zaustavljeni na drugoj ćupriji između Dženneta i Džehennema. Prije prelaska ove ćuprije, svest će se račun među vjernicima u vezi s nepravdom koju su nanijeli jedni drugima na ovom svijetu. Kada postanu čisti od svega, Uzvišeni Allah dat će im dozvolu da uđu u Džennet. Prvi ko će zakucati na vrata Dženneta bit

"KOLIKO GOD ZNAČAJNA ULOGA HATIBA BILA ZA USPJEH NJEGOVE HUTBE,
NIŠTA MANJE NE ZAOSTAJE NI ODABIR TEME, ODNOSNO MATERIJE
KOJU TOKOM HUTBE ELABORIRA." (PREPOROD)

HUTBE

će Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem. Vrata Dženneta bit će otvorena, čime se odaje počast i priznaje zasluga vjernicima, a iza vrata će ih dočekati časni meleki, čuvari Dženneta, koji će o njima pohvalno govoriti, obradovati ih radosnim vijestima i poželjeti im dobrodošlicu. Kao što u Kur'anu stoji, oni će im govoriti: "Mir vama, od grijeha ste čisti, zato uđite u nj, u njemu ćete vječno boraviti!" (Ez-Zumer, 73) Kako će samo te riječi tada biti slatke, kako će njihov selam dušu razgaliti i kakav li će tek boravak i smiraj nagovijestiti.

Poštovani vjernici, donesimo salavat i selam na odabranog i hvaljenog Poslanika, šefadžiju našeg i svih stvorenja! Ko na Poslanika, sallallahu alejhi ve sellem, donese jedan salavat, Uzvišeni će na njega donijeti deset.

Neka su Allahov salavat i selam na poslanika Muhammeda, neka je Njegovo zadovoljstvo na njegovu časnu porodicu, vrle ashabe i prve odabrane generacije. Neka su Njegova milost nad nama. Uistinu, On je darežljiv i plemenit.

Gospodaru naš, oprosti nam sve grijeha naše, javne i tajne, velike i male. Uistinu, Ti si milostiv i samilostan.

